

editorial

El coneixement i la protecció dels alguers: d'on venim i a on anem

El 1997 s'iniciava un programa de seguiment de l'estat de conservació de l'alguer que es troba situat davant de les costes de Mataró, l'anomenat *Projecte Alguer de Mataró*, que es va emmarcar més tard dintre de la *Xarxa de vigilància de la qualitat dels herbassars de fanerògames marines* promoguda per la Direcció General de Pesca Marítima (Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya) (Muñoz-Ramos et al., 1999).

L'estudi, amb una periodicitat anual, ha estat coordinat per Gregori Muñoz-Ramos de l'Escola del Mar de Badalona, portat a terme per més de 100 voluntaris de la Societat de Pesca i Activitats Subaquàtiques (SPAS) de Mataró i sota la direcció científica de Javier Romero del Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona. A més, els treballs han rebut el suport de la Regidoria de Ciutat Sostenible (Ajuntament de Mataró), de la Confraria de Pescadors Sant Pere de Mataró, del centre d'immersió Blaumar i de la Secció de Ciències Naturals del Museu de Mataró que va prendre la responsabilitat de la difusió del projecte i dels seus resultats.

Però, per conèixer els antecedents i el camí que ha portat a la realització d'aquest estudi, ens hem de remuntar bastants anys enrere. Probablement, i per ser justos, caldria remuntar-se fins als inicis dels anys 70 quan en el si del Departament d'Ecologia que dirigia Ramon Margalef, es formà un grup de recerca del bentos marí.

Els primers treballs realitzats entre 1972 i 1974 estudiaren les comunitats bentòniques sobre substrat dur de set localitats del litoral català entre les quals es trobaven les illes Medes. Aquest petit arxipèlag fou objecte d'un posterior estudi que igualment dirigit pel professor Margalef es portà a terme entre 1976 i 1978 (Ros et al. 1984).

En aquests treballs –que trobaren continuïtat en molts d'altres que s'han perllongat

sense interrupció fins avui– va participar Javier Romero, actualment professor de l'esmentat Departament, que va endegar una línia de treball sobre les praderies de fanerògames marines i en va fer l'objectiu prioritari de la seva recerca. Sens dubte, gràcies a la seva insistència i també, cal dir-ho, a la sensibilitat dels membres de la Direcció General de Pesca com l'Ignasi Olivella, que també havia participat en el grup de recerca del bentos del Departament, el 1991 el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DARP) va publicar una Ordre per a la protecció dels alguers.

Per conèixer l'extensió dels alguers, el mateix DARP, un any després de la publicació de l'Ordre, va encarregar una cartografia de tota la costa catalana. Tot i alguns errors i imprecisions, aquella cartografia va ser un pas important pel coneixement i gestió d'aquests ecosistemes.

Però, per tal que la protecció fos efectiva i l'aplicació de l'Ordre viable era necessària la sensibilització de la societat, és per això que el 1995, fruit d'un conveni entre la Direcció General de Pesca Marítima, l'Escola del Mar de Badalona i el Departament d'Ecologia es va preparar l'exposició itinerant *Els boscos del fons del mar*.

En aquesta exposició es mostrava la bellesa d'aquest ecosistema, així com la seva importància i els perills als quals estava sotmès. Finalitzava proposant la creació d'una xarxa de vigilància basada en el treball de voluntaris i associacions que avalués i fes un seguiment pacient i persistent al llarg del temps de l'estat dels alguers. S'ha de reconèixer que en aquells dies la creació de l'esmentada xarxa semblava un fet poc probable.

No obstant, l'exposició va tenir un èxit molt més gran que l'esperat, va visitar la majoria dels municipis del litoral català i fins hi tot va ser exhibida a localitats del País Valencià i del sud de França. La itinerància de l'exposició va ser seguida per Gregori Muñoz-Ramos de

